Conſideratio 12

PRoteſtatio generalis/aut cōditionalis reuocatō/nō obſtat qn ſic ꝓteſtās aut reuocās dici poſſit ſuſpectꝰ de hereſi .qn̄qꝫ leuit̄. qn̄qꝫ vehement̄. aliqn̄ violenter. Patebit hec ꝯſideratō ꝑ p̄cedētes. ſi docuerimꝰ qs ē dicēdꝰ de hereſi vl' leuit̄ vl' vehemēt̄ vl' violent̄ ſuſpectꝰ. Et hoc al's latiori ſermone declarauimꝰ/nūc ſūmatim repetat̄. ¶ Itaqꝫ ſuſpitio leuis ꝓuenit ex ſignis exteriorībꝰ operū vel verborū. ex qbꝰ cognitis accipit̄ coiectura q̄ ꝯcludi pōt nō q̄dē frequent̄. ſꝫ raro ſeu ꝯtingent̄ vt in pauciorībꝰ ꝙ talia agēs vel dicēs ē hereticꝰ. Itaqꝫ ꝯn̄tia leuis eſt ⁊ topica. ſicut argueremꝰ. Petrus nō venit ad eccleſiā in ſolēnitate natiuitatis beate Marie virginis. ergo nō bn̄ ſentit de ea vel ſic. Petrus aſſumit nomen dei frequenter in uanū. deierās ⁊ negās eū. ergo nō bn̄ credit de eo. ¶ Porro vehemēs ſuſpitio ꝓuenit ex ſignis exteriorībꝰ operū vel v̇borꝝ ex qbus cognitis accipit̄ argumentū ꝯcludens frequēter ⁊ vt in plībus. ꝙ talia agēs vel dicens eſt hereticus vt ſi q̇s neget explicite palā. ⁊ publice ea q̄ debet ex officio ſcire plus q̄ alij q̄uis poſſit in rei veritate negatio talis ex ignorantia ꝓuenire. vel animi leuitate: nō ex heretica prauitate. ¶ Dicimus demū ſuſpitionē eſſe violentā q̄ ſumit̄ ex ſignis exterioribus operū vel v̇borum. ex qbus cognitis cōcludi ſolet efficaciter ⁊ vt ſemꝑ ꝙ talia agens vel dicēs eſt hereticus/queadmodū ſi quis p̄dicet publice ꝙ xp̄us nō fuit verus deus. ꝙ deus nō eſt diligēdus ſuꝑ oīa/ꝙ licitum eſt paſſim hoīes occidere ſicut beſtias. ꝙ iuramēta non ſunt tenenda. aut ſi patenter adoret ſepulcrum machometi. vel ſi deferat habitum iudeis appropriatum. nō quidem ioco faciēs hoc/ſed ſerio. Conſtat nempe ꝙ poſſibile eſt talia facientē vel agentē tenere veraciter interius fidem catholicā. ſicut de Salomone idolatrante. ⁊ de Marcellino idolis ſacrificāte/dicūt multi/ꝙ neuter eorum fuit hereticus in mente. Nihilominꝰ eccleſia de exteriorībus iudicās non de occultis/arguet in talibus violentā p̄ſumptionē ⁊ ſm eam feret iudiciū. Exēplo Salomonis de meretricibus. iij. Reg. iij. et hoc niſi talis violēter ſuſpectus ſe legitime purgauerit. allegādo vel ignorantiā vl' timorē vel fictionē. vel aliquid hmōi/paratū corrigi ſe demonſtrās. ¶ Quo circa patꝫ valere plurimū circa ſuſpitōes hmōi aſſumēdas ꝓ argumētis cōſiderare cōſuetudines patriarū locorū tēporū. ꝑſonarū modos ⁊ iudicia. Euenit quippe ꝙ verbū vnū dabit ſuſpitionē hereſis in vno loco vel in vna ꝑſona. qđ in alio loco vel ꝑſona nihil reputabit̄. Exemplum de negantibus ⁊ deſpicientibus deū quotidianis verbis in certis ꝑtibus qđ in alijs ꝑtibus multis horridū iudicaret̄ ⁊ hereſi ꝓximum.

¶ Has interim conſiderationes duodecim poſuiſſe velut in tranſcurſu ſuffecerit. xxix. menſis octobris anni. M. cccc. xv. in ciuitate Conſtañ. vbi ſacrū agebat̄ generale cōciliū. p̄ſtāte eo qui eſt deus bn̄dictus in ſecula Amen.

Finit.

Sequuntur duodecim cōſideratōes ſm totidē ſigna qbus ſolet aliquis de ꝑtinatia notari vel conuinci circa materiam heretice prauitatis. premittēdo qualis ſit pertinacie diffinitio vel ratio.

Conſideratio 1

PErtinatie proprie ratio que errantem in fide ſeu hereticantē efficit hereticum. conſiſtit in deprauatiōe volūtatis per ſuperbiam. aut aliud officium. dum non vult errans cauta ſolicitudine querere veritatem aut dum perſpecte monſtrateqꝫ rennuit aſſentire vel errorem dimittere. Dicitur eniꝫ pertinax. ſm Iſido. quaſi imprudenter tenax. qui perſiſtit in illo ſcilicet quod deberet dimittere. Ceterum pertinacie ſignum exterius multiplex inuenitur. ij Cum quis ſuſtinet excōmunicationeꝫ vltro. nec poteſt ſe ſufficienter excuſare. Et hoc ſumitur ex iuris p̄ſumptione. iij Alterum citatus ꝓ leui/ſuꝑ fide etiā ſuſpitiōe iudicialiter rennuit ꝯparere/vel rn̄dere/ ⁊ amplius ſi ſit p̄ſumptio vehemēs aut violēta ⁊ hec ſiſt oritur ꝫ iuris fictione. iiij Alterum

eſt ꝑtinacie ſignū/dum quis aſſerit ⁊ defen
dit errorē/cuius oppoſitā veritatē tenet ex
plicita fide tenere. Tenet inq̄ vel ex publi
ca obſeruatōne vel ex cōi doctrina eccleſie/
vel ex officio ſeu ſtatu ſuo vel ex informati
one ſufficiēti/vel ex naturali iudicio rōnis/
quēadmodū quilibȝ capax rōnis tenet ex=
plicite credere nedū articulos fidei ſi ſit xpi
anus/ſed etiaȝ principia legis naturalis/ q̄
ſunt de primis impſſionibus ⁊ inſcriptiōi
bus indelibilibus/vt ſunt p̄cepta decalogi
recepta ſm planū ⁊ vſitatū intellectū apud
oēs vtētes rōe. Non de prauata in quacū
qȝ lege. v Alterū ꝑtinacie ſignū dū quis
veritatē fidei nedū non querit cauta ſolici
tudine/ſȝ declarationē eius impedit ne ve
niat ad lucē/maxime ſi conſiliū fidei ſpāle
vel generale ꝓpter hoc in ſe vel in ſuis im=
pedit directe vel indirecte moleſtat atqȝ ꝑ=
ſequat. vj Alterū ꝑtinacie ſignū. dū q̄s
veritatē eccleſie docētes ſeu determinātes
odire ſe mōſtrat/⁊ ꝑſequi verbis atqȝ fact
etiā ſi dicat ſeu ꝓteſtet ſe velle tenere qđ ec
cleſia tenet vel determinabit/⁊ q̄ patus eſt
ſtare iuri/q2 ſi facta cōtradictāt hoc ē equi=
tas ſimulata/q̄ duplex eſt iniquitas/ſolent
etiā q̄tūlibet heretici taliter ꝓteſtari/ſe ca=
tholicos eē qđ eos ab hereſi nō excuſat ⁊c.
vij Alterū ꝑtinacie ſignū/ dū quis negat
veritatē quā prius docuit. vel cōfeſſus eſt
nec ē ꝓbabile q̄ ſit etiam oblitus/ qm̄ ſm
iura primo dicto credi dȝ. viij Alterū ꝑ=
tinacie ſignū dū quis petit declarationem
veritatis a pitis doctoribus ſeu iudicibus
q̄ dū facta eſt nihilominus repudiat nulla
penitus aſſignata rōne. ix Alterū ꝑtina
cie ſignū. dū quis potēs ꝯmonet ſeditōes
ſuſcitat bella in pplis ⁊ regnis/ id q2 facta ē
alicuius veritatis catholice declaratio vel
erroris reprobatio ⁊c. x Alterū ꝑtinacie
ſignū/dū quis iurat ſe malle mori q̄ cōtra
honorē ſuū quicq̄ ꝑmittere fieri vel errorē
aliquē reuocare. ponit em̄ obicē prime atqȝ
veritati. xj Alterū ꝑtinacie ſignū/dū q̄s
fouet errantē ⁊ defendit iudicialr̄ vel extra
iudicialiter ſciēs nihilominus aut ſcire de
bens hunc errare. xij Alterū ꝑtinacie ſi=
gnū/dū quis nō reſiſtit erroribus dū pōt ⁊
debet/dȝ inq̄ vel ex officio ſicut iudex/ vel
ex fraternali caritate ſicut vniuerſi/qm̄ agē

tes ⁊ ꝯſētiētes ſm aplm̄ pari pena puniūt
cōſentiūt aūt q̄ alios dum pn̄t (vt dicit ca
non) ab errore nō reuocāt. Deniqȝ iſta lati
us declarat ockam. iiij. ꝑte. j. dialogorum
ſm q̄ ſigna poterit applicatio ꝑticulariter
fieri ⁊c.

Expliciūt. xij. cōſideratōnes ſm totidē
ſigna q̄bus ſolet aliq̄s đ ꝑtinacia notari vl
cōuinci circa materiā heretice prauitatis. p̄
mittēdo q̄lis ſit ꝑtinacie diffinitio vel rō.

Incipit tractatꝰ magiſtri Johānis de Gerſon. quō ⁊ an liceat in cauſis fidei/a ſummo pontifice appellare/ſeu eius iudiciū declinare.

Q Ueritur vtrum hec aſſertio ſit X
catholica. tam iure diuini=
tus promulgato q̄ etiā huma
no quibus ſacrorū canonum
auctās innitit nulli fas eſt a ſupmo iudi=
ce vicȝ aplica ſede ſeu romano pontifice/ie
ſu xpi vicario in terris/appellare. aut illius
iudiciū in cauſis fidei/q̄ tanq̄ maiores ad
ipm ⁊ ſedē aplicā deferēde ſunt declinare.
Arguit q̄ ſic aucte ſanctiſſimi dn̄i mar
tini pape quinti/in ſua cōſtitutōe ad ꝑpe=
tuā rei memoriā/facta ⁊ ꝓmulgata in con
ſiſtorio generali celebrato cōſtan̄. vj. idus
martij/pōtificatus ſui anno primo. vbi re
perit hec aſſertio ſicut dī et videt in cano=
num lr̄a manifeſte fundari.

A Rguit in oppoſitū primo auctāte
determinatōis ſiue cōſtitutōis ge
neralis ꝯcilij conſtan̄. q̄ determina
tio multiplr̄ facta eſt/ ⁊ practicata. et ſpāli=
ter in ſeſſione publica celebrata die. vj. apri
lis/anno. M. cccc. xv. q̄ ſic habet inter cete
ra. Et primo declarat q̄ ipſa ſancta ſyno=
dus in ſpūſancto legitime congregata. ge=
nerale cōciliū faciēs/ ⁊ eccleſiā catholicā mi
litantē repn̄tans/ptātem a xpo immediate
habet. cui quilibet cuiuſcūqȝ ſtatus vel di=
gnitatis/etiā ſi papalis exiſtat /obedire te=
net in his q̄ ꝑtinent ad fidē ⁊ extirpationē
dicti ſciſmatis /ac generalē reformationē
eccleſie dei in capite ⁊ in mēbris. Item de=
clarat q̄ quicūqȝ cuiuſcunqȝ ſtatus vel di=
gnitatis/etiā ſi papalis exiſtat/qui manda
tis. ſtatutis. ſeu ordinatōibus aut p̄ceptis
huius ſancte ſynodi /et cuiuſcūqȝ alterius